

СТАНОВИЩЕ

От: професор д.и.н. Георги Велков Колев, ШУ „Еп. Константин Преславски“

e-mail: rector@shu.bg

научна специалност: Теория на възпитанието и дидактика, професионално

направление 1.2. Педагогика, в област на висшето образование 1. Педагогически науки

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Етнология – Етнопсихология на образователното взаимодействие“, професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата“

Автор на дисертационния труд: Лало Пацев Каменов

Към катедра „Етнология“ при Исторически факултет към СУ „Св. Климент Охридски“

Тема на дисертационния труд: „РЕФЛЕКСИВНА КАРТИНА НА ДИСКРИМИНАЦИОННИТЕ ФАКТОРИ В СФЕРАТА НА СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ (2012 – 2017)“

Научен ръководител: проф. д-р Ирина Колева Колева

❖ Информация за докторанта

Докторант Лало Каменов е представил за обсъждане дисертационния си труд в катедра „Етнология“ на Историческия факултет при СУ „Св. Климент Охридски“. Разкриването на процедурата по защита на дисертационния труд е извършено на основание чл. 9 от ЗРАСРБ.

Дисертантът е представил необходимите документи, свързани с процедурата за защита на дисертационния си труд. Той е приложил дисертационен труд, разгърнат в обем от 325 страници, от които 305 страници основен текст. Той се състои от увод, изложение в три глави, изводи, заключение, списък с използвана и цитирана литература и 20 страници приложения. Използваните и цитирани източници включват: 172 заглавия (на български,

руски и английски език), 52 национални и европейски нормативни документа. В текста са представени фигури, таблици и графики. Те са изведени и в указател в края на текста.

❖ *Обща характеристика на представеният дисертационен труд*

Предложеният за обсъждане дисертационен труд е синтезен по своя характер. Той е в полето на пасионарната теория. /Л.Гумилев / и теорията за етногенезата. Той е интегрален по своята специфика. Дисертационният труд включва няколко научни области, като етнология, история, право, етнопсихология, етнопедагогика и етносоциология. Това го прави интегрален по своята същност, което изисква и приложението на интегрален подход и съответстващи специфични методи на научното изследване. Избраната тема е актуална и значима.

❖ *Оценка на получените научни и научно-приложни резултати*

➤ *Познаване на проблема*

Докторант Лало Каменов е разпознаваем експерт в сферата на недискриминацията. Два мандата е работил в КЗД, единият от които, като заместник-председател. Всички изследвания, извършвани в този период по темата на дисертационния труд, са били по негова инициатива, идея и процес на реализация.

Докторант Каменов извършва задълбочен функционален и SWOT анализ на нормативни документи в европейското и българското образователно пространство, свързани с темата на дисертационния си труд.

❖ *Методология на изследването*

Методологията, представена в дисертационния труд, е изградена върху кабинетен анализ (desk research) на документи и изследвания, свързани с изследвания обект. Направен е сравнителен анализ чрез вторичен анализ на емпирични данни от национално представителни проучвания на дискриминационните фактори в системата на средното образование. Включено е описание на отделен случай (case study).

❖ *Оценка на научните и научно-приложни приноси*

Дисертационният труд е с характеристика на **научно–приложно изследване**. Адаптиран е теоретико–емпиричен модел на етнопсихологическо ниво върху процесите и факторите за превенция, интервенция и компенсация за проява на дискриминационни нагласи. Приносите на дисертационният труд са следствие на личен опит на докторанта и SWOT на неговата упорита изследователска дългогодишна дейност в сферата на недискриминацията.

Уместно е приложен системният подход в етнологията за моделиране на превантивните стъпки спрямо поява на дискриминационни фактори в сферата на средното образование. Използваният метод към него е графично моделиране, който се подкрепя от действителното моделиране /описание на отделен случай от личната изследователска техника на докторанта в КЗД./

Дисертационният труд на Лало Каменов е доказателство за практическото значение на системният подход като израз на научен синтез в етнологията.

Приложените изследователски методи са умело подбрани, спрямо издигнатата хипотеза на дисертационния труд, а именно: кабинет анализ на архивни документи в сферата на средното образование у нас, функционален анализ, ситуационен анализ, описание на отделни случаи, контент анализ на нормативни документи в сферата на средното образование, проучване и сравнителен анализ на уеб източници и документи, SWOT анализ на стратегически и директивни документи в сферата на средното образование в български и европейски контекст, полуструктурирани интервюта с директори на образователни институции и учители, въпросник в план дидактометрия и психометрия с експерти в сферата на средното образование у нас, емпиричен анализ на данни от диагностичното проучване.

Прави впечатление личното и целеполагащо участие на докторанта в представените пет изследователски етапа.

Методологията на изследването е предпоставена с кратък анонс в увода и разгърната в трета глава на дисертацията. Считаю, че това е стандартен вариант в методологията и